

**KLASSZIKUSZENÉSZ (szakmairány megnevezésével)
ZENEELMÉLET-SZOLFÉZS szakmairány**

Osz- tály	Óra- szám	Tananyag
SZOLFÉZS		
9.	72	<p>Hallás készségfejlesztés: Hangközök, alaphármashangzatok ismerete, felismerése, hangsorok (5 és hétfokú hangsorok) hallása</p> <p>Éneklés készségfejlesztés: Memoriterek a Művészetek/Ének-zene 9.o. tantárgyhoz igazítva. + Kamaraéneklés 2 és több szólamban</p> <p>Írás készségfejlesztés: Egyszólamú idézetek lejegyzése, kétszólamú, klasszikus vagy barokk idézetek (funkciós basszussal) lejegyzése, hangközök, hangzatok felismerése, szerkesztése, betűkotta átírása</p> <p>Ritmuskészség fejlesztése: memorizálás, hallás utáni lejegyzés, kétkezes gyakorlatok, 4/4, 2/4, 3/4, (Brusnyai Margit: Kopogó)</p> <p>Stílusismeret: a magyar népdal világa, ókori, középkori, reneszánsz és barokk idézetek</p>
10.	72	<p>Hallás készségfejlesztés: Hangközök, alaphármashangzatok és fordításaik ismerete, felismerése, hangsorok (5 és hétfokú modális hangsorok) hallása</p> <p>Éneklés készségfejlesztés: Memoriterek a Művészetek/Ének-zene 10. o. tantárgyhoz igazítva. + Kamaraéneklés 2 és több szólamban</p> <p>Írás készségfejlesztés: Egyszólamú idézetek lejegyzése, kétszólamú, klasszikus vagy barokk idézetek lejegyzése, hangközök, hangzatok és fordításaik felismerése, szerkesztése, betűkotta átírása</p> <p>Ritmuskészség fejlesztése: memorizálás, hallás utáni lejegyzés, kétkezes gyakorlatok, 4/4, 2/4, 3/4, 2/2, 3/8, 6/8(Brusnyai Margit: Kopogó)</p> <p>Stílusismeret: a magyar népdal világa, bécsi klasszikus és romantikus idézetek</p>
11.	72	<p>Hallás készségfejlesztés: Oktávon túli hangközök, alaphármashangzatok és fordításaik ismerete, felismerése, négyeshangzatok hallása, hangsorok (5 és hétfokú modális hangsorok, distancia-skálák) hallása</p> <p>Éneklés készségfejlesztés: Memoriterek a Művészetek / Ének-zene 11. o. tantárgyhoz igazítva. + Kamaraéneklés 2 és több szólamban</p> <p>Írás készségfejlesztés: Egyszólamú idézetek lejegyzése, kétszólamú, klasszikus vagy barokk idézetek lejegyzése, hangközök, hangzatok és fordításaik felismerése, szerkesztése, négyeshangzatok lejegyzése, betűkotta átírása</p> <p>Ritmuskészség fejlesztése: memorizálás, hallás utáni lejegyzés, kétkezes gyakorlatok, 4/4, 2/4, 3/4, 2/2, 3/8, 6/8, 12/8, 9/8, 3/2, 4/2(Brusnyai Margit: Kopogó)</p> <p>Stílusismeret: a magyar népdal világa, XX. századi idézetek</p>

12.	64	<p>Hallás készségfejlesztés: Oktávon túli hangközök, alphármashangzatok és fordításaik ismerete, felismerése, négyeshangzatok hallása, hangsorok (5 és hétfokú modális hangsorok, distancia-skálák) hallása</p> <p>Éneklés készségfejlesztés: Blattolás, memoriterek,+ Kamaraéneklés 2 és több szólamban</p> <p>Írás készségfejlesztés: Egyszólamú idézetek lejegyzése, kétszólamú, klasszikus vagy barokk idézetek lejegyzése, hangközök, hangzatok és fordításaik felismerése, szerkesztése, négyeshangzatok lejegyzése</p> <p>Ritmuskészség fejlesztése: memorizálás, hallás utáni lejegyzés, kétkezes gyakorlatok, 4/4, 2/4, 3/4, 2/2, 3/8, 6/8, 12/8, 9/8, 3/2, 4/2 (Zombola: Ritmusgyakorlatok)</p> <p>Stílusismeret: A zenetörténeti korszakok áttekintése</p>
13.	96	<p>OKJ II. szolfézs követelményekhez igazítva:</p> <p>Hallás, éneklés, írás, ritmus és stílusismeret készségek fejlesztése:</p> <p>Bartha: A zenetörténet antológiája Forrai: Ezer év kórusa Forrai: Öt évszázad kórusa Forrai: Duettek Bach: Négyszólamú korálfeldolgozások Legányné Hegyi E.: Bach példatár I. kötet Bertalotti: Ötvenhat solfeggio Lassus: 24 kétszólamú motetta Bartók: 27 gyermek- és nőikar Kodály: Gyermek- és nőikarok, Vegyeskarok Zombola: Ritmusgyakorlatok Balázs-Zempléni: Kisdobiskola</p>
I/13	108	<p>OKJ II. szolfézs követelményekhez igazítva:</p> <p>Hallás, éneklés, írás, ritmus és stílusismeret készségek fejlesztése:</p> <p>Bartha: A zenetörténet antológiája Forrai: Ezer év kórusa Forrai: Öt évszázad kórusa Forrai: Duettek Bach: Négyszólamú korálfeldolgozások Legányné Hegyi E.: Bach példatár I. kötet Bertalotti: Ötvenhat solfeggio Lassus: 24 kétszólamú motetta Bartók: 27 gyermek- és nőikar Kodály: Gyermek- és nőikarok, Vegyeskarok Zombola: Ritmusgyakorlatok Balázs-Zempléni: Kisdobiskola</p>

II/14	96	<p>OKJ II. szolfézs követelményekhez igazítva:</p> <p>Hallás, éneklés, írás, ritmus és stílusismeret készségek fejlesztése:</p> <p>Bartha: A zenetörténet antológiája Forrai: Ezer év kórusa Forrai: Öt évszázad kórusa Forrai: Duettek Bach: Négyszólamú korálfeldolgozások Legányné Hegyi E.: Bach példatár I. kötet Bertalotti: Ötvenhat solfeggio Lassus: 24 kétszólamú motetta Bartók: 27 gyermek- és nőikar Kodály: Gyermek- és nőikarok, Vegyeskarok Zombola: Ritmusgyakorlatok Balázs-Zempléni: Kisdobiskola</p>
III/15	96	<p>OKJ I. szolfézs követelményekhez igazítva:</p> <p>Hallás, éneklés, írás, ritmus és stílusismeret készségek fejlesztése:</p> <p>Bach: Négyszólamú korálfeldolgozások Bartha: A zenetörténet antológiája Forrai: Ezer év kórusa Forrai: Öt évszázad kórusa Forrai: Duettek Legányné Hegyi E.: Bach példatár I.-II. kötet Bertalotti: Ötvenhat solfeggio Lassus: 24 kétszólamú motetta Bartók: Gyermek- és nőikarok Kodály Zoltán: 15 kétszólamú énekgyakorlat Kodály: Gyermek- és nőikarok, Vegyeskarok Kodály Zoltán: Tricinia Lars Edlund: Modus Novus Nagy Olivér: Partitúraolvasás, Partitúrajáték Zombola: Ritmusgyakorlatok Balázs-Zempléni: Kisdobiskola</p>

ZENEELMÉLET		
9.	36	<p>Hármashangzatok Szúk szerkesztés - Kiinduló helyzetek Főhármasok - hangzatok Tercenként – kötés Fő ingalépések – Zárlati I⁶/₄, Nyugvó IV⁶/₄, Alapkadencia Harmonizálás főhármasokkal Hallásgyakorlat - Bach korálok Mellékharmonikusok dúrban - Alapkadencia kiegészítése VI fokkal</p>
	+36	<p>Egyéni - hangszeres főtárgyhoz hasonló formában - hallás fejlesztés, dallamírás gyakorlása a klasszikus stílus jegyében</p>

		<p>Periódusok (szabályos és rendhagyó) harmóniai és formatani elemzése -</p> <ul style="list-style-type: none"> • Frank Oszkár: Hangzó Zeneelmélet tankönyve alapján <p>Kidolgozás és kézbe diktálás</p> <ul style="list-style-type: none"> • Keszler Lőrinc: Összhangzattan könyve alapján
10.	36	<p>Álzárlat</p> <p>Harmonizálás főhármasokkal és mellékhármasokkal Dúrban - Bach korálok</p> <p>Mellékharmonizációk mollban</p> <p>Szextek szerkesztése / Fő⁶ és mellék⁶ fogalma - Bach korálok</p> <p>I⁶ ; IV⁶; V⁶ szabályos szerkesztései</p> <p>II⁶ - Nápolyi alteráció - Bach korálok</p> <p>VII⁶</p> <p>Harmonizálás alap és szext</p> <p>Dom⁷ teljes - kvinthiányos -</p>
	+36	<p>Egyéni - hangszeres főtárgyhoz hasonló formában - hallás fejlesztés, dallamírás gyakorlása a barokk kor jellegzetes harmóniai, szekvenciáin keresztül</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bach korálok ének-zongorás feladatai • Bartha: A zenetörténet antológiája példái • Triós forma: barokk menüettek • Couperini rondeau
11.	36	<p>Mellék⁷ / Autentikus szekvencia</p> <p>Domináns⁷ - megfordításai - Bach korálok példái</p> <p>II⁷ - szerkesztése / teljes - kvinthiányos</p> <p>II⁷ - megfordításai - Bach korálok</p> <p>Valamennyi négyeshangzat fordítása - szekvenciában</p> <p>Késleltetések - Bach korálok</p> <p>Módosított hangzatok - domináns alteráció</p>
12.	31	<p>Módosított hangzatok - mollbeli alteráció</p> <p>Módosított hangzatok - szűkített alteráció</p> <p>Módosított hangzatok - Bő⁶-es alteráció</p> <p>Győrffy, Beischer-Matyó, Keresztes: Összhangzattan könyve alapján</p>
	+31	<p>Számozott basszus játék - Basso continuo gyakorlása</p> <ul style="list-style-type: none"> • Keszler Lőrinc: Összhangzattan könyve alapján <p>Kidolgozás és kézbe diktálás</p>
	+31	<p>Összetett formák elemzése hangszeres darabokon keresztül a ének-zene tantárgy érettségi zenehallgatási darabjaiból válogatva</p> <p>Moduláció fogalma és példái</p> <p>Legányné Hegyi Erzsébet: Stílusismeret II. könyvéből válogatva</p>
13.	93	<p>+Az eddig tanult akkordok ismétlése, romantikus összhangzattan:<i>zeneirodalmi példákon keresztül</i></p> <p><i>Schubert: Dalok</i></p> <p><i>Mendelssohn: Lieder ohne Worte</i></p> <p><i>Schumann: Phantasiestücke, Kinderszenen</i></p> <p><i>Chopin: Prelüdek, Balladák</i></p> <p><i>Berlioz: Fantasztikus szimfónia</i></p> <p><i>Liszt: Consolations, Szimfonikus költemények</i></p> <p><i>Brahms: Dalok, Német requiem</i></p>

		<p><i>Csajkovszkij: Album à la jeunesse (Jugend- Album), Diótörő</i> <i>Grieg: Lírikus darabok</i> <i>Wagner: Ring, Tristan</i></p>
	62	<p>Számozott basszus gyakorlat tantárgy A barokk kori kíséretet felelevenítve, valamiféle billentyűs hangszeren (csembaló vagy orgona) az összes zenekari szólam rezüméjét, minden játszott hangját, sűrített formában és specifikusan a megfelelő billentyűs hangszerre alkalmazva, egyidejűleg való játéka. Ebben nem csak az adott kor szólamvezetési szabályait kell figyelembe venni, hanem az éppen előadandó zenemű karakteréhez is igazítani kell a lejátszandó akkordok milyenségét. Mindeközben nagyon fontos, hogy e tárgy keretében megismerkedjünk a historikus játékmód alapelveivel is.</p>
	+31	<p>A formatan témakör betekintést enged nyújtani a zeneművek legbelsőbb rétegeibe. Fokozatosan megismeri általa a tanuló a zeneszerzők szerkesztési elveit, korszakokra, műfajokra lebontva. Az OKJ és felvételi követelményeihez igazítva, saját előadói gyakorlatába beépítve tudja alkalmazni az ismereteket. Formatani ismeretek: szonátaforma, rondóforma, szonátarondó, Haydn-rondó, variációs forma, vagy kidolgozás nélküli szonátaforma, bar forma, kéttagú táncforma, Couperin-rondó, chaconne, passacaglia.</p>
I/13	108	<p>Hármashangzatok Szűk szerkesztés - Kiinduló helyzetek Főhármasok - hangzatok Tercenként – kötés Fő ingalépések – Zárlati I⁶/₄, Nyugvó IV⁶/₄, Alapkadencia Harmonizálás főhármasokkal Hallásgyakorlat - Bach korálok Mellékhármasok dúrban - Alapkadencia kiegészítése VI fokkal Kivételes szólamvezetések dúrban - Álzárlat Harmonizálás főhármasokkal és mellékhármasokkal Dúrban - Bach korálok Mellékhármasok mollban Szextek szerkesztése / Fő⁶ és mellék⁶ fogalma - Bach korálok I⁶ ; IV⁶; V⁶ szabályos szerkesztései II⁶ - Nápolyi alteráció - Bach korálok VII⁶ Harmonizálás alap és szext Domináns⁷ - szerkesztése /</p>
	36	<p>Számozott basszus gyakorlat tantárgy . A barokk kori kíséretet felelevenítve, valamiféle billentyűs hangszeren (csembaló vagy orgona) az összes zenekari szólam rezüméjét, minden játszott hangját, sűrített formában és specifikusan a megfelelő billentyűs hangszerre alkalmazva, egyidejűleg való játéka. Ebben nem csak az adott kor szólamvezetési szabályait kell figyelembe venni, hanem az éppen előadandó zenemű karakteréhez is igazítani kell a lejátszandó akkordok milyenségét. Mindeközben nagyon fontos, hogy e tárgy keretében megismerkedjünk a historikus játékmód alapelveivel is.</p>
	+36	<p>+ Formatani ismeretek: a periódus fajtái, két- és háromtagú formák</p>

II/14	62	<p>Dom⁷ teljes - kvinthiányos - Bach korálok Mellék⁷ / Autentikus szekvencia Domináns⁷ - megfordításai - Bach korálok II⁷ - szerkesztése / teljes - kvinthiányos II⁷ - megfordításai - Bach korálok Valamennyi négyeshangzat fordítása - szekvenciában Késleltetések - Bach korálok Módosított hangzatok - domináns alteráció Módosított hangzatok - mollbeli alteráció Módosított hangzatok - szűkített alteráció Módosított hangzatok - Bö^{6-es} alteráció</p>
	62	<p>Számozott basszus gyakorlat tantárgy Korabeli traktátusok olvasása E témakörben nem közvetlenül a billentyűs irodalom continuo-játék kérdéseit feszegető 17.-18. századi tankönyvek (korabeli szóval: traktátusok) tanulmányozása</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leopold Mozart: Hegedűiskola • Quantz: Fuvolaiskola • Harnoncourt: A beszédszerű zene <p>A francia continuo-játékstílus - vagy a német continuo-játékstílus alkalmazása kamaraműveken keresztül</p>
	+36	<p>+Formatani ismeretek: szonátaforma, rondóforma, szonátarondó, Haydn-rondó, variációs forma, vagy kidolgozás nélküli szonátaforma, bar forma, kéttagú táncforma, Couperin-rondó, chaconne, passacaglia.</p>
III/15	62	<p>Az eddig tanult akkordok ismétlése, romantikus összhangzattan: <i>zeneirodalmi példákon keresztül</i></p> <p><i>Schubert: Dalok</i> <i>Mendelssohn: Lieder ohne Worte</i> <i>Schumann: Phantasiestücke, Kinderszenen</i> <i>Chopin: Prelűdök, Balladák</i> <i>Berlioz: Fantasztikus szimfónia</i> <i>Liszt: Consolations, Szimfonikus költemények</i> <i>Brahms: Dalok, Német requiem</i> <i>Csajkovszkij: Album à la jeunesse (Jugend- Album), Diótörő</i> <i>Grieg: Lírikus darabok</i></p> <p><i>Wagner: Ring, Tristan</i></p>
	+62	<p>Számozott basszus gyakorlat tantárgy Az utolsó év célja, hogy a növendék foksámok alapján, szólamvezetési alapelveket betartva harmóniákat rögtönözzön a zongoránál. Továbbfejlesztve, az ún. continuo-játék közben, mely elsősorban a barokk zene mindennapi gyakorlatát eleveníti fel, a közös zenélés öröméhez juttassa a tanulót a harmóniafűzési szabályok készségszintre emelkedése után.</p>
	+31	<p>A formatan témakör betekintést enged nyújtani a zeneművek legbelső rétegeibe. Fokozatosan megismeri általa a tanuló a zeneszerzők szerkesztési elveit, korszakokra, műfajokra lebontva. Az OKJ és felvételi követelményeihez igazítva, saját előadói gyakorlatába beépítve tudja alkalmazni az ismereteket.</p>

11.	36	Beszéd- és színpadi gyak. Klasszikus magánénekes évfolyammal egyeztetve
10.	36.	Hangegészségtan Klasszikus magánénekes évfolyammal egyeztetve
Vezénylés		
9.	18	<p>Az első évben a vezénylés tárgy tanításának a célja, hogy a tanszak tanulói ismereteket és gyakorlatot szerezzenek a vezénylés alapjaiban. A képzés alakítsa ki és fejlessze a vezénylés technikai készségeit, gyakoroltassa a stílusos előadáshoz szükséges mozgásformákat.</p> <ul style="list-style-type: none"> • A helyes test- és kéztartás kialakítása. • A helyes avizó (a hang megszólalását megelőző mozdulat) megtanulása a tempó, dinamika és karakter követelményeinek megfelelően. • Az ütősik és az ütések térbeli elhelyezésének megéreztetése. • Az egyszerű ütemfajták vezénylése (2-es, 3-as és 4-es ütemek). • A legato és leggiero ütésnemek és más előadási módok (non legato, marcato, staccato stb.) vezénylőmozdulatai. • A gyors és lassú tempók kifejezése. • A hang megszüntetésének mozdulatai. <p>Egyszólamú dallamok vezénylése: népdalok, műzenei szemelvények, kánonok</p>
10.	36	<p>További technikai feladatok:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kezds súlyos és teljes ütemrészekben; nem súlyos, de teljes ütemrészekben; ütemegységeknél rövidebb hangokon. • Különbözö ritmusok, ritmusképletek érzékeltetése. • A dallamívek és a frazeálás kifejezése. • A tempó változásainak érzékeltetése. • Az accelerando és ritardando megvalósítása. • A dinamika vezénylése. • A crescendo és diminuendo jelzései. <p>Könnyebb kétszólamú darabok vezénylése: Kodály Z.: Válogatott biciniumok Szönyi E.: 33 könnyű kórus Kerényi Gy.: Kétágú síp Papp L.: 35 könnyű kétszólamú egyneműkar I-II. kötet</p>
11.	36	<p>Az első két évben a megtanult vezénylési mozdulatokat kórus előtt is gyakoroltatjuk az iskolai együttes próbáin - esetleg koncerten (Kargyakorlat)</p> <p>További technikai feladatok:</p> <p>A váltakozó ütemek vezénylése. A 6-os ütem változatai. Az aszimmetrikus ütemek ütemrajzai (5-ös és 7-es). A független balkéz technikájának kialakítása. Középnéhez kétszólamú és könnyebb háromszólamú művek vezénylése: Kodály Z.: Bicinia Hungarica I-IV. kötet Bárdos L.: Kicsinyek kórusa I-III. kötet Szönyi E.: Biciniumok I-III. kötet Fodor Á.: Schola cantorum I-XIII. kötet</p> <p>Válogatás a reneszánsz madrigálirodalomból (Lassus, Marenzio) és XX. századi szerzők (Kodály, Bárdos, Farkas, Kocsár és mások) gyermekkaraiból</p>

12.	31	<p>A felvételi követelményekhez igazítva kórus művek betanítása és vezénylése próbákön és koncerten.</p> <p>Forrai M.: 1000 év kórusa Bach: Négyszólamú korálfeldolgozások Mozart: Hat noktürn Motetták, madrigálok és XX. századi magyar szerzők esetleg zongorakíséretes □ darabjai.</p>
13.	62	<p>Repertoárismeret - kargyalorlat</p> <p>Tekintve, hogy a vezénylés technikai feladatainak és problémáinak megoldása mindig hangzó anyagon történik, szükséges, hogy a tanuló előzőleg behatóan tanulmányozza a vezénylendő zeneművet. A tanuló memorizálja a kiválasztott darabot és vezénylés előtt legyen képes azt énekléssel illetve ének-zongorás partitúrajátékkal felmondani. Mivel e témakörnél is az a legcélravezetőbb, hogyha a kargyakorlat témakör anyagát készíti elő, ezért az ott felsorolt zeneműveket automatikusan erre a témakörre is vonatkozóknak kell tekinteni</p>
I/13	72	<p>Az első évben a vezénylés tárgy tanításának a célja, hogy a tanszak tanulói ismereteket és gyakorlatot szerezzenek a vezénylés alapjaiban. A képzés alakítsa ki és fejlessze a vezénylés technikai készségeit, gyakoroltassa a stílusos előadáshoz szükséges mozgásformákat.</p> <ul style="list-style-type: none"> • A helyes test- és kéztartás kialakítása. • A helyes avizó (a hang megszólalását megelőző mozdulat) megtanulása a tempó, dinamika és karakter követelményeinek megfelelően. • Az ütősík és az ütések térbeli elhelyezésének megérettetése. • Az egyszerű ütemfajták vezénylése (2-es, 3-as és 4-es ütemek). • A legato és leggiero ütemnemek és más előadási módok (non legato, marcato, staccato stb.) vezénylőmozdulatai. • A gyors és lassú tempók kifejezése. • A hang megszüntetésének mozdulatai. • Kezdés súlyos és teljes ütemrészeken; nem súlyos, de teljes ütemrészeken; ütemegységeknél rövidebb hangokon. • Különböző ritmusok, ritmusképletek érzékeltetése. • A dallamívek és a frazeálás kifejezése. • A tempó változásainak érzékeltetése. • Az accelerando és ritardando megvalósítása. • A dinamika vezénylése. • A crescendo és diminuendo jelzései
II/14	62	<p>További technikai feladatok:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kezdés súlyos és teljes ütemrészeken; nem súlyos, de teljes ütemrészeken; ütemegységeknél rövidebb hangokon. • Különböző ritmusok, ritmusképletek érzékeltetése. • A dallamívek és a frazeálás kifejezése. • A tempó változásainak érzékeltetése. • Az accelerando és ritardando megvalósítása. • A dinamika vezénylése. • A crescendo és diminuendo jelzései.

III/15	62	<p>A felvételi követelményekhez, illetve az OKJ I szolfézs páros ének, illetve ének zongorás feladataihoz igazítva, kórus művek betanítása és vezénylése próbákon és koncerten.</p> <p>Forrai M.: 1000 év kórusa Bach: Négyszólamú korálfeldolgozások Mozart: Hat noktürn Motetták, madrigálok és XX. századi magyar szerzők esetleg zongorakíséretes □ darabjai.</p> <p>Tekintve, hogy a vezénylés technikai feladatainak és problémáinak megoldása mindig hangzó anyagon történik, szükséges, hogy a tanuló előzőleg behatóan tanulmányozza a vezénylendő zeneművet. A tanuló memorizálja a kiválasztott darabot és vezénylés előtt legyen képes azt énekléssel illetve ének-zongorás partitúrajátékkal felmondani. Mivel e témakörnél is az a legcélravezetőbb, hogyha a kargyakorlat témakör anyagát készíti elő, ezért az ott felsorolt zeneműveket automatikusan erre a témakörre is vonatkozóknak kell tekinteni</p>
13. évfolyam	31	<p>Kötelező hangszer</p> <p>Záró évfolyamokon célszerű a billentyűs hangszerek közül a csembaló vagy az orgona játék technikájával megismerkedni a basso continuo gyakorlati alkalmazásával.</p>
III/15	31	<p>Kötelező hangszer</p> <p>Záró évfolyamokon célszerű a billentyűs hangszerek közül a csembaló vagy az orgona játék technikájával megismerkedni a basso continuo gyakorlati alkalmazásával.</p>
12	31	<p>Népzene</p> <p>- A klasszikus hangszeresek helyi tantervéhez igazítva</p>
13	31	
I/13	72	
II/14	62	
III/15	62	